

BEGREBSBROEN

SkoleGPT i naturfag - fra undren til selvstændig anvendelse

FANG • FORSTÅ • UDFORDR • BRUG

Sådan bruges værktøjet: Vælg klassetrin og fagbegreb. Lad eleven give første bud. Vælg derefter den fase, der passer til undervisningen - assistenten stilladserer, men overtager ikke forklaringen.

1

FANG

Faktaåbneren

DIDAKTISK MÅL

Skabe undren og aktivere elevernes forhåndsviden.

SKOLEGPT GØR

Viser ét overraskende faktum eller dilemma og spørger, før den forklarer.

ELEVEN GØR

Giver en foreløbig forklaring og formulerer et spørgsmål.

ELEVSTART

"Det overrasker mig, fordi ... Jeg tror, at ..."

2

FORSTÅELSE

Forklar på mit niveau

DIDAKTISK MÅL

Gå fra konkret erfaring til et præcist fagbegreb.

SKOLEGPT GØR

Forklarer ét begreb med eksempel, sammenligning og kontrolspørgsmål.

ELEVEN GØR

Forklarer begrebet med egne ord og knytter det til fænomenet.

ELEVSTART

"Begrebet betyder ... Det hænger sammen med ..., fordi ..."

3

FORDYBELSE

Forklaringskritikeren

DIDAKTISK MÅL

Udvikle præcision, årsagsforklaring og kritisk tænkning.

SKOLEGPT GØR

Sammenligner forklaringer og spørger til årsag, belæg og misforståelser.

ELEVEN GØR

Vælger, begrunder og forbedrer den mest holdbare forklaring.

ELEVSTART

"Den bedste forklaring er ... Det ved jeg, fordi ..."

4

FORNYELSE

Viden i nye sammenhænge

DIDAKTISK MÅL

Overføre begrebet til et nyt fænomen eller en ny situation.

SKOLEGPT GØR

Giver en ny udfordring og beder eleven anvende begrebet.

ELEVEN GØR

Forklarer, forudsiger og udvikler derefter sit eget eksempel.

ELEVSTART

"Begrebet kan også forklare ... Jeg forventer, at ..."

SPROGSPOR: FORDAMPNING SOM EKSEMPEL

fra hverdagssprog til faglig transfer

1

HVERDAGSERFARING

"Vandet er væk."

Observation og egne ord

2

FAGBEGREB

"Vandet er fordampet."

Præcis navngivning

3

ÅRSAGSFORKLARING

"Molekyler forlader overfladen, når de får energi."

fordi, derfor, medfører

4

TRANSFER

"Fordampning forklarer, hvorfor sved køler."

Nyt fænomen, samme begreb

Didaktisk princip: Eleven formulerer først. SkoleGPT spørger, stilladserer og udfordrer.

Transfer er prøven: Forståelse viser sig, når viden kan bruges i en ny sammenhæng.